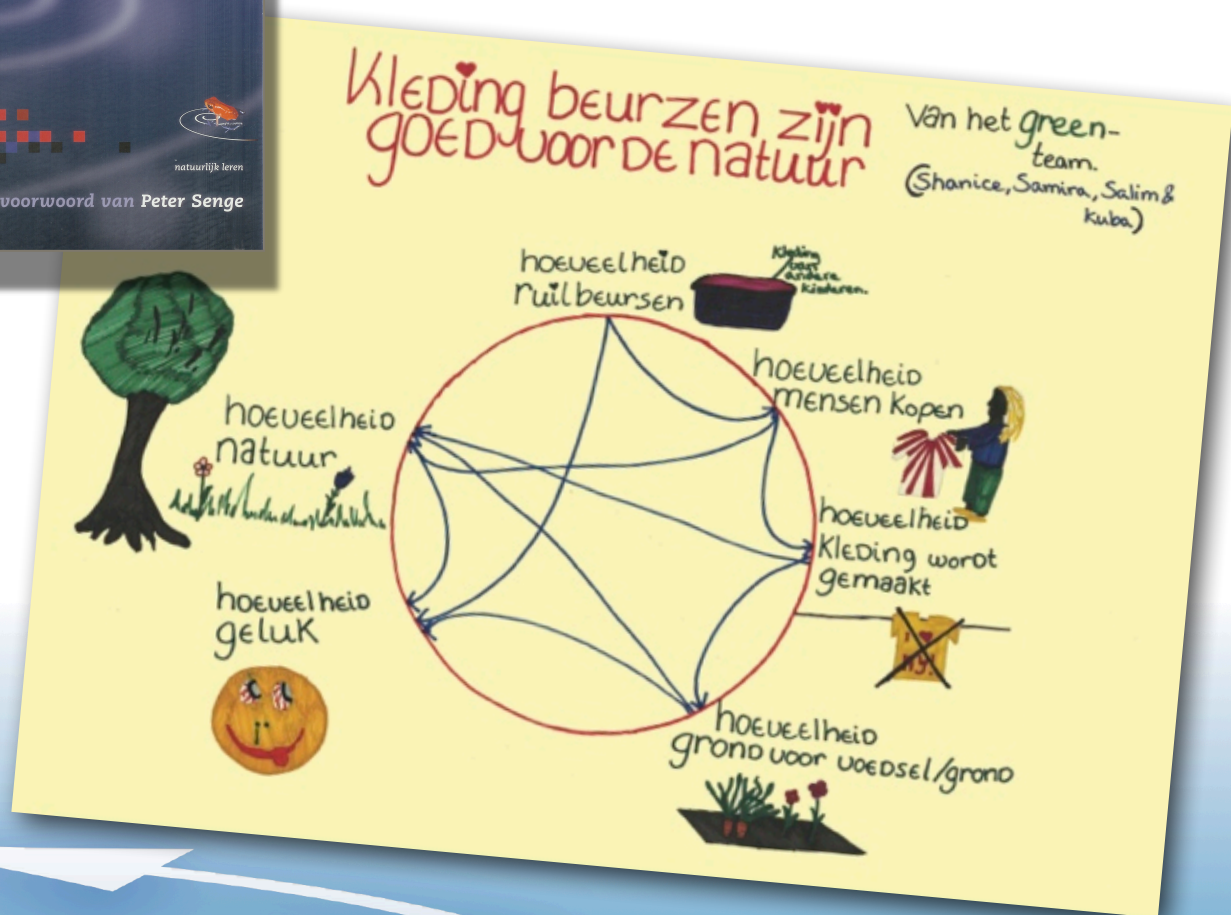

Systemdenken in de klas

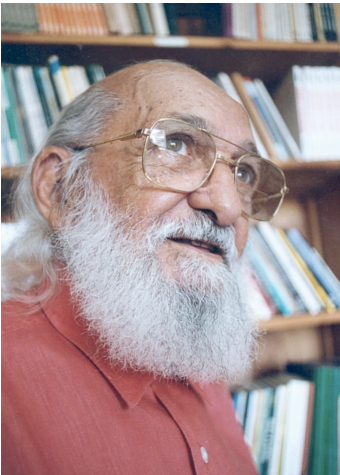
kinderen relaties leren zien in een complexe wereld

trainingen, studiedagen, workshops

Inleiding

Our purpose is not just learning our children to read the word, but most of all learning them to read the world.

Paulo Freire

Systeemdenken is voor ons de hefboom voor boeiend onderwijs in een lerende school. Het is niet alleen belangrijk voor leiders en leerkrachten, maar ook om het kinderen te leren in deze complexe tijd.

Howard Gardner noemt in zijn boek "Five minds for the future" de synthesizing mind als de belangrijkste mind van de 21^e eeuw. We worden overspoeld door data en informatie waarbij het steeds lastiger wordt om hoofd- en bijzaken te onderscheiden en samenhangen te zien.

Kinderen leren denken en samenhangen leren zien is ons inziens een van de speerpunten in het onderwijs. Systeemdenken is het vermogen om relaties in een geheel te zien en te begrijpen. Door deze manier van denken zien we niet alleen de details, maar ook het totaalbeeld. Systeemdenken in de klas is vooral bedoeld om kinderen beter te leren denken door met bestaande inhoud en methodieken op een andere manier aan de slag te gaan. Het is dus geen nieuw vak dat er weer bij komt.

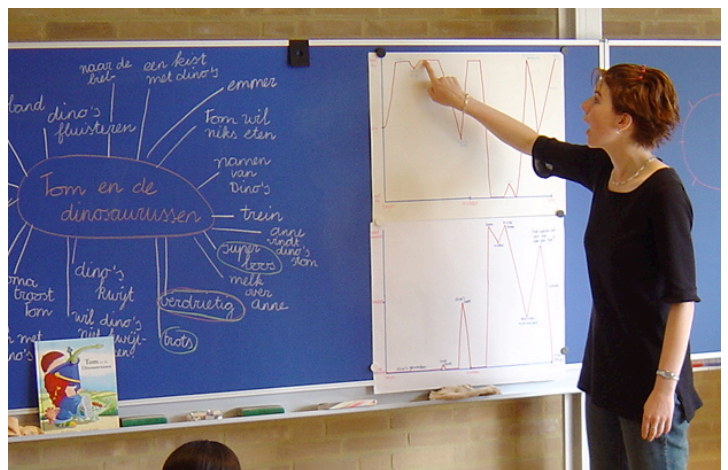
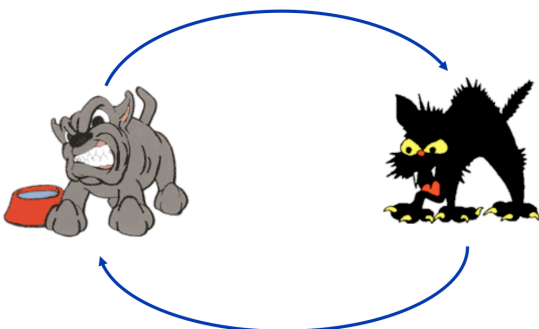
In het eerste deel vragen we ons af: "Wat is eigenlijk systeemdenken en waarom zou je het gebruiken in de klas?" Wat is de samenhang met goed begrijpend lezen en boeiend onderwijs? We maken kennis met de achtergronden, de uitgangspunten en de vele prachtige hulpmiddelen van systeemdenken. We oefenen ermee en we verkennen wat deze benadering kan opleveren bij het vorm geven van hoogstaand onderwijs.

Vervolgens gaan we in op de taal van systeemdenken die leidt tot een andere manier van denken:

- oog hebben voor de korte en lange termijn
- het verschil tussen symptomen en problemen
- begrijpen vóór ingrijpen
- van incidenten naar patronen

Voor veel leerkrachten is het steeds weer verrassend om te ervaren hoe snel (jonge) kinderen met de hulpmiddelen van systeemdenken kunnen werken. Dat komt omdat kinderen van nature systeemdenkers zijn. In onze gefragmenteerde samenleving en door een lineaire aanpak leren ze dat snel af.

cyclisch denken met jonge kinderen

thema	inhouden
	<p>Goed onderwijs en systeemdenken. Wat is systeemdenken? Waarom systeemdenken met kinderen. Wat zijn de belangrijkste essenties van goed onderwijs in deze tijd? Wat leren we kinderen? En hoe leren ze dit? Welke betekenis heeft systeemdenken binnen boeiend en passen onderwijs? Hoe kan systeemdenken helpen bij beter begrijpend lezen? Welke werkvormen worden er bij systeemdenken toegepast? Hoe verbind je de juiste werkvormen met de lesdoelen? Oefenen van enkele basisvaardigheden.</p>
	<p>Werken met brainstormtools en organizers (vormgevers). Aan de orde komen de eerste hulpmiddelen die je kunt toepassen in de klas: woordspin, cluster, mindmap en vormgever. Waarom werken deze hulpmiddelen zo goed? Wat is de relatie met de kennis over het brein? Op welke manier kun je deze middelen inzetten bij diverse lessen en sociaal-emotionele ontwikkeling? Naast informatie zullen we met alle hulpmiddelen praktisch aan de slag gaan om zelf te ervaren hoe ze werken.</p>
	<p>Het werken met gedragspatroongrafieken kan een grote bijdrage leveren aan beter onderwijs. We maken kennis met het begrip variabelen. Variabelen spelen een belangrijke rol bij systeemdenken. We leren eerst zelf werken met gedragspatroongrafieken en vervolgens hoe je dit kinderen kunt leren. We laten je ervaren hoe krachtig ze werken bij boeiend onderwijs en gedrag. We passen ze toe aan de hand van diverse situatie en teksten.</p>
	<p>Relatiecirkels en causale lussen zijn de échte hulpmiddelen van systeemdenken. Hiermee leren kinderen relaties zien en begrijpen. Ze helpen om een verhaal of situatie beter te begrijpen. Eerst leren we zelf hoe ze werken, daarna verkennen we de grote mogelijkheden om deze middelen in te zetten. We gaan aan de slag met enkele actuele situaties en diverse teksten en zetten die om in relatiecirkels.</p>
	<p>De taal van systeemdenken. De taal die wij gebruiken is lineair. Door de grammaticale opbouw en doordat we woorden en zinnen achter en onder elkaar zetten, raakt de samenhang al snel verloren. Daarom is voor systeemdenken een nieuwe taal ontwikkeld: cyclisch, in de vorm van causale lussen. We leren tijdens deze bijeenkomst te werken met de nieuwe taal en ontdekken de mogelijkheden voor het gebruik ervan in de klas en in de school.</p>

Mocht u belangstelling hebben voor een training, een of meer studiedagen of een workshop, dan kunt u contact opnemen met een van onderstaande medewerkers van Natuurlijk Leren BV. Zij maken dan een afspraak met u om te bekijken welke mogelijkheden in uw organisatie het meest zinvol zijn.

Natuurlijk Leren BV
www.natuurlijkleren.org

Marjolein van der Klooster
marjoleinvanderklooster@natuurlijkleren.org

Corrinne Dekker
corrinedekker@natuurlijkleren.org

